

රඹර් වගාවක පසේ සරුවව සුරැකීමට පස සංරක්ෂණය කළ යුතුයි

ලලහි සමරජපුලි

හැදින්වීම

රඹර් වගාවක් ගලවා ඉවත් කල පස එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස නිරාවරණය වූ පසෙහි මතුපිට කෝදායාම දරුණු ලෙස සිදුවිය හැකිය. එමෙන්ම පැළ සිටුවා මුල් වසර කිහිපය තුළ කුඩා රඹර් පැළ මගින් පස ආවරණය වීමක්ද සිදුනොවන නිසා සාමාන්‍යයෙන් රඹර් වගාවක දැක්නට ලැබෙන පස කෝදා යාම මෙවැනි අවස්ථාවක වැඩිපුර සිදුවිය හැකිය. එමනිසා අත්‍යවශ්‍ය පෝෂක සහ කාබනික ද්‍රව්‍ය සමග මතුපිට සාරවත් පස් තට්ටුව කෝදා ඉවත්වී යාම වැළැක්වීම සඳහා පස සංරක්ෂණය කළ යුතුය. රසායනික පොහොර වැඩිපුර යෙදීමෙන් වුවද නිසරු පසක ස්ථාපනය කර ඇති වගාවකින් ආර්ථිකමය ලාභදායී අස්වැන්නක් ගත නොහැක. සුදුසු කෘෂිකාර්මික ක්‍රම මගින් පස කෝදා යාම අවම කරගත හැකි අතර රඹර් වගා කරන පසේ සාරවත්තාවය රැක ගැනීමද සිදුකල හැක. රඹර් වගාවට සුදුසු ඉඩම් පමණක් තෝරා ගැනීම, නියමිත කාලයේදී බිම් සැකසීම, ගල් වැටී දැමීම, කානු කැපීම, ආවරණ වගා පාලනය, වසුන් දැමීම යනාදිය මෙම ක්‍රම අතර වේ. මෙම සෑම ක්‍රමයකින්ම සිදුවන්නේ පසට ජලය උරා ගැනීමේ හැකියාව වැඩි කිරීම හෝ මතුපිට පස වැනි බිංදුවලට නිරාවරණය වීම වැළැක්වීම හෝ පස මතුපිට ජලය ගලායන වේගය අඩුකිරීම හෝ ගලායන ජලයට හිසි මාර්ගයක් සැලසීම වේ.

පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රම

රඹර් වගාවට සුදුසු ඉඩම් පමණක් තෝරා ගැනීම

පස කෝදා යාම ඉඩමෙහි බැවුම, බැවුමේ දිග, පසෙහි ස්වභාවය සහ වර්ෂාපතන රටාව යන කරුණු මත ප්‍රධානව බලපායි. මේ නිසා මූලික පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රමයක් ලෙස රඹර් වගාව සඳහා සුදුසු ඉඩම් පමණක් තෝරා ගැනීම කළ යුතුයි. බැවුම වැඩි ඉඩම් වල රඹර් වැවීමෙන් වැළකී සිටීමෙන් රඹර් වගාවක පස කෝදා යාම බොහෝ දුරට අවම කරගත හැක.

නියමිත කාලයට අළුත් වගාව සඳහා භූමිය සකස් කිරීම

පරණ වගාව ඉදිරීම, භූමිය සුද්ධ කිරීම, ගල්වැටී හා කානු දැමීම, වලවල් කැපීම යන ක්‍රියාවන් වර්ෂා කාලයට පෙර අවසන් කළ යුතුය. මේ සඳහා මෙම කටයුතු නියමිත කාලසටහනකට අනුව සිදු කිරීමට වගා බලාගත යුතුය.

සමෝච්ච ක්‍රමයට පැළ සිටුවීම

බැවුම් සහිත බිම්වල රඹර් සිටුවන විට සමෝච්ච රේඛා දිගේ සිටුවීම මගින් පස කෝදායාම අවම කරගත හැක. මෙහිදී කිරි කපන්නන්ට එහා මෙහා යාමට රැකුලක් වීම පිණිස රඹර් ගස් වටේට කුඩා වේදිකාවක් තනා ඒවා පළල සෙ.මී. 60 පමණ පාරකින් යා කිරීම සිදුකල යුතුය.

කාණු සහ ගල්වැටි දැමීම

කාණු දැමීම මගින් තද වැසි කාලයන්හිදී ඇතිවන මතුපිට පස කෝදා යාම අවම කරගත හැකිය. මෙසේ පස සංරක්ෂණය කර ගැනීමෙන් පසෙහි පෝෂක තත්වය අඩුවීම අවම කරගත හැක (වග අංක 1). ගල් අධික වූ භූමියක කාණු දැමීම අපහසු වන අතර එවැනි විටකදී ගල්වැටි යෙදීමෙන් පස සංරක්ෂණය කල හැකිය.

වග අංක 1. බැවුම 40% වූ ඉහිමක පස කෝදායාම කෙරෙහි කාණු දැමීමෙන් ඇතිවන බලපෑම (කඳුතර දියත්කම)

අවස්ථාව	පාංශු බාදනය (ටොන්/හෙක්)	පාංශු පෝෂක ඉවත්වීම (කිලෝග්./හෙක්.)			
		N	P	K	Mg
කාණු සහිතව	36	50.0	3.5	3.5	2.0
කාණු රහිතව	79	110.0	8.0	8.0	4.5

ආවරණ වගා පාලනය

පස සංරක්ෂණය කිරීමේදී ම ආවරණ වගාවන් වැදගත් මෙහෙයක් ඉටුකරන බව නොරහසකි. රබර් වගාවක මුල් අවධියේදීම රතිලමය ආවරණ වගාවක් යෙදීමෙන් වසරකට/හෙක්ටයාරයකට/මෙට්‍රික් ටොන් 60-65 පමණ වන පාංශු බාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 3-5 දක්වා පමණ අවම කරගත හැකිය. මෙය සිදුවන්නේ ඒවායේ පතු තටු සහ මුල් ක්වාට්ටුවල දිරාපත් වීමෙන් පසට කාබනික ද්‍රව්‍ය එකතු වීම නිසා පසේ ව්‍යුහය දියුණුවීමෙනි.

වසුන් දැමීම

තැවත වගා කිරීමෙන් පසුව එළඹෙන මුල් වසර කිහිපය තුල කුඩා රබර් පැළවලින් පස ආරක්ෂා වීම ඉතා අඩු නිසා ආවරණ වගාවක් යෙදීම අත්‍යවශ්‍යවේ. ඕනෑම රතිලමය ආවරණයක් මගින් පසට ප්‍රමාණවත් ආරක්ෂාවක් ලබාදීමට මාස 6-12 අතර කාලයක් ගතවන අතර මේ කාලයේදී සැලකිය යුතු තරම් පස සේදී යාමක් සිදුවිය හැක. නමුත් පැළ සිටුවී විගස වසුන් යෙදීමට හැකි නිසා මේ කාලයේදී පස ආරක්ෂා කිරීම ආවරණ වගාවකට වඩා වසුන් යෙදීමෙන් සිදු කල හැක. එමෙන්ම වසුන් යෙදීම මගින් පසෙහි ඇති කාබනික ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය සහ නයිට්‍රජන් ප්‍රමාණයද වැඩි කරයි. කෙසේ වුවද මහා පරිමාණයේ රබර් වගා සඳහා මෙසේ වසුන් යෙදීම ප්‍රධාන වශයෙන් සීමා වන්නේ වසුන් ලෙස යොදා ගැනීමට සුදුසු ද්‍රව්‍ය නොමැති වීමයි. රබර් පේලි අතරේ රබර් පැළ සමග තරඟ නොවැදින, අවශ්‍ය වසුන් ප්‍රමාණය ලබාදෙන වසුන් සඳහා යොදාගත හැකි සුදුසු ශාක වර්ගයක් වැටීමෙන් මෙම ප්‍රයත්නය මහ හරවා ගත හැක. මේ සඳහා නයිට්‍රජන් තිර කරන ශාක වඩාත් යෝග්‍ය වේ.

සැවැන්දරා වැටි දැමීම

පාංශු බාදනය වැළැක්වීමට හා පසේ තෙතමනය ආරක්ෂා කිරීමට භාවිතා කල හැකි ප්‍රයෝජනවත් තෘණ වර්ගයකි, සැවැන්දරා. ඝනව අඛණ්ඩව වැටියක් ලෙස මෙම තෘණ යාකය සමෝච්ච වැටි දියේ වගා කල යුතුයි. මේ සඳහා සාමාන්‍යයෙන් වගා කන්න 2-3 ගතවේ.

මේ ශාකය විවිධාකාරයට පස ආරක්ෂා කිරීමට උපකාරී වේ. එනම්

1. ශාකයේ ශක්තිමත් මුල් පද්ධතිය ඝනව ගැඹුරට විහිදීමෙන් වැටියේ පස් අංශු තදින් බැඳ තබා ගැනීමෙන්
2. ජලය ගලා යන වේගය අඩුකරන අතරම ජලය පෙරීමක් සිදු කිරීමෙන්
3. පෙරියන ජලය බැවුමේ පහළට යොමු කිරීමෙන්
4. ස්වාභාවික වැටියක් ලෙස ක්‍රියාකිරීමෙන්
5. දිරාපත්වූ පත්‍ර හා අනෙකුත් කොටස් පස ආරක්ෂා කරන වසුනක් ලෙස ක්‍රියා කිරීමෙන්ද වේ.

මෙම පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රමය ලාභදායක ක්‍රමයක් බැවින් සුළු පරිමාණයේ වගා කරුවන් සඳහා වඩාත් යෝග්‍යවේ. තවද අවුරුදු කිහිපයක් යනතුරු තහිත්තු කිරීමක් අවශ්‍ය නොවන අතර භූමිය සකස් කිරීමද අවම වේ.

පාංශු සංරක්ෂණයේ ඔලපෑම

පාංශු සංරක්ෂණයේ ප්‍රධාන ඔලපෑම වන්නේ පසේ තත්වය දියුණු වීම වන අතර එමගින් රබර් ශාකයට වැඩි වර්ධනයක් ලබා දීමය. මේ නිසා අපරිහන කාලය අඩු කරගත හැකි අතර අස්වැන්නද වැඩිකරගත හැකිවේ (වග අංක 2).

එමනිසා පසෙහි තත්වය වැඩි දියුණුකර ගනිමින් රබර් වගාවක වැඩි වර්ධනයක් සහ අස්වැන්නක් දිගටම පවත්වා ගෙනයාම සඳහා පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රියා පිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

වග අංක 2. බැවුම 40% වූ ඉඩමක ඇති රබර් වගාවක නොමේරූ අවධියේ කඳෙහි වටපුමාණය (සෙ.මී.) කෙරෙහි පාංශු සංරක්ෂණයේ ඇති ඔලපෑම (කළුතර දිස්ත්‍රික්කය)

අවස්ථාව	පැල සිටුවීමෙන් පසු (වසර)							
	1	2	3	4	5	6	7	8
පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රම සහිතව	6.6	14.6	22.8	31.3	43.1	52.1		
පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රම රහිතව	5.9	9.0	14.2	20.3	28.7	36.3	43.4	49.6